

Artıq başa çatmış “Qlobal dünya nizamına təhdidlər” mövzusunda IX Qlobal Bakı Forumu ölkəmizə olan yüksək etimadın ifadəsi kimi bir daha diqqət çəkdi. Bu beynəlxalq toplantıda dünyada təhlükəsizliyin və sülhün təmin olunması üçün perspektivlər, enerji təhlükəsizliyinə yaranan təhdidlərin həlli yolları, həssas bölgələrdə sülh, əməkdaşlıq və inteqrasiya, qloballaşma dövründə artan ədalətsizliklər, yoxsulluğun qarşısının alınması üçün qida və kənd təsərrüfatı sektorunun transformasiyası kimi mühüm mövzular müzakirə edildi.

Tədbirdə xüsusi əhəmiyyətə malik əsas məqamlardan biri dövlət başçımızın növbəti dəfə dünyaya sülh mesajlarını çatdırması idi. Prezident İlham Əliyev çıxışında bu məsələdə mühüm önəm daşıyan Qlobal Bakı Forumunu əhəmiyyətli platforma kimi dəyərləndirərək dedi: “Bu forum müxtəlif tərəflərin fikirlərini toplayan inklüziv bir forumdur və hesab edirəm ki, bu, belə də olmalıdır. Çünki biz hamımız dünyanı daha da təhlükəsiz etmək üçün bir-birimizlə daha yaxından çalışmalıyıq”.

Ölkə rəhbəri nitqində Azərbaycanın üzvləşdiyi ədalətsizliklər, torpaqlarımızın Ermənistan tərəfindən 30 il ərzində işğalda saxlanılması, Vətən müharibəsindəki parlaq qələbəmizdən sonra regionda

yaranan yeni reallıqlar barədə tədbir iştirakçılarına ətraflı məlumatlandırdı. “Azərbaycan müharibədə qalib gəldi, müharibə ədalətli idi, müharibə labüd idi və ədalətin, beynəlxalq hüququn və Azərbaycan xalqının milli ləyaqətinin bərqərar olunması ilə nəticələndi. İndi biz sülh haqqında danışırıq” söyləyən dövlətimizin başçısı postmünaqişə dövründə bölgədə sülhün əldə olunması üçün irəli sürdüyü təşəbbüslər barədə danışdı. Ölkə rəhbəri bununla da Azərbaycanın sabitliyə, əmin-amanlığa sadiqliyini ifadə edərək, dünyaya bir daha sülh mesajlarını ünvanladı.

Dövlətimizin başçısı forumda Ermənistanla münasibətlərin normallaşması, dinc şəraitdə yaşayışın reallaşması üçün atılan addımlar barədə fikirlərini diqqətə

çatdıraraq, indiyədək Brüssel prosesi çərçivəsində müəyyən razılaşmalar əldə edildiyini, ötən ay dövlət sərhədində Azərbaycanla Ermənistan arasında sərhədin delimitasiyası üzrə komissiya formatında ilk görüş keçirildiyini bildirdi. Azərbaycan Prezidenti bununla bərabər, kommunikasiyaların açılması ilə bağlı Ermənistanın 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanatla əlaqədar üzərinə götürdüyü öhdəliklərə hələ də əməl etmədiyini vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev çıxışında Ermənistan tərəfinin Vətən müharibəsindən ötən müddətdə Azərbaycanın Naxçıvanla əlaqəsini təmin edən kommunikasiyaların açılmamasının qəbul edilməz hal olduğunu dedi. Ölkə rəhbəri bu əlaqə yolunun təqdim edilməyəcəyi təqdirdə, sülh haqqında danışmağın çətin olacağını bəyan etdi: “Zəngəzur dəhlizinin açılması məsələsinin ən qısa zamanda həlli gələcək regional sülhün fundamental elementlərindəndir və Azərbaycanın Ermənistanla birgəyaşayış və normal qonşuluq münasibətlərinin qurulmasına yönəlməli bütün səyləri uğursuz olacaq”.

Onu da qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev Ermənistanın ərazi iddialarına da qısa və məntiqli

şəkildə “Ermənistan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü sual altına qoyacağısa, Azərbaycan üçün Ermənistanın ərazi bütövlüyünü sual altına qoymaqdan başqa çıxış yolu olmayacaq” cavabını verdi.

Dövlətimizin başçısının forumda diqqətə çatdırdığı həqiqətlərdən biri də ATƏT-in Minsk qrupu ilə bağlı idi. Xatırladaq ki, münaqişə dövründə fəaliyyət göstərən Minsk qrupu təcavüzkar Ermənistanın davamlı təxribatlarını susqunluqla qarşılayır, bu ölkəyə ciddi təzyiq göstərmirdi. Əgər belə olmasaydı,

də dünya gücləri tərəfindən Qarabağ həqiqətlərinin təsdiqi ilə bağlı fikirlər səsləndirilməyə başlandı.

Beləliklə, adicəkilən təsisat öz fəaliyyətində beynəlxalq hüquqa əsaslanmalı olduğu halda, bu missiyanı heç vaxt öz mandatına uyğun reallaşdırmağa, “Dağlıq Qarabağ” münaqişəsinin sülh yolu ilə həllinə maraq göstərmədi. Minsk qrupunun gerçəkləşdirəcəyi problemi Vətən müharibəsində Azərbaycan hərbi yolla həll etdi. Elə buna görə də 2020-ci ilin dekabrında Minsk qrupunun Fransadan və ABŞ-

Bakıdan dünyaya önəmli sülh mesajları

dan olan həmsədrləri ilə Bakıda görüşən Prezident İlham Əliyev bu təşkilatın 28 il ərzində problemin həllində heç bir rol oynamadığını birbaşa onların diqqətinə çatdırdı.

Bütün bu həqiqətlərə əsaslanıb deyə bilirik ki, rəsmi İrəvanın münaqişə dövründə Minsk qrupunun fəaliyyətsizliyini bildiyi halda, indi onu dəstəkləməsi, “bəlkə də qaytardılar” xülyası ilə yaşaması gələcəkdə qurmaq istədiyi hanısa oyundan, sülh danışıqlarını mümkün qədər uzatmaq niyyətindən xəbər verir. Hazırda isə Minsk qrupu həmsədrlərinin Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh danışıqları prosesinə vasitəçilik missiyasını öz üzərinə götürmək səlahiyyəti yoxdur. İkinci Qarabağ savaşından sonra mövcud vəziyyət, hətta bu qurumun fəaliyyətinə ehtiyac qalmadığını da göstərir.

Bununla belə, ABŞ və Fransaın Minsk qrupu formatı çərçivəsində Rusiya ilə əməkdaşlığı da dayanıb. Prezident İlham Əliyev çıxışında bu məsələyə toxunaraq, Rusiya–Ukrayna müharibəsindən sonra Minsk qrupunun üç həmsədr ölkəsinin bir araya gələ bilmədiyini, bununla bağlı artıq mesajlar alındığını, adicəkilən təsisatın həmsədrlik institutunun fəaliyyət göstərməyəcəyini bildirdi; “Minsk qrupu funksiyasını itirib. Bunu yenidən dirçəltmək cəhdləri də

səmərəsizdir. Düşünürəm ki, bunun ən yaxşı yolu Minsk qrupuna əlvəda deməkdir. Təşəkkür edirik və əlvəda. Yox, yalnız əlvəda demək olar. Yəni, 30 il kifayətdir, təqaüdə çıxmaq vaxtıdır”.

Onu da qeyd edək ki, Brüssel razılaşmasında da “Dağlıq Qarabağ” ifadəsinə və ya keçmiş qalığı olan ATƏT-in Minsk qrupu həmsədrlik institutuna istinad yoxdur. Bu, onu göstərir ki, bütün beynəlxalq təşkilatlar, eləcə də Avropa İttifaqı tərəfindən 44 günlük müharibədən sonra yaranmış yeni

qurum dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin regional liderliyinə müsbət yanaşır və ölkə rəhbəri ilə yaxın təmaslarını getdikcə gücləndirir. Cənubi Qafqazda sülh və sabitliyin bərqərar olmasına ciddi səy göstərir. Bu il aprelin 6-da yaranan yeni format – “Brüssel sülh gündəliyi” də bunun parlaq ifadəsidir. Yeri gəlmişkən, Brüsseldə keçirilən üçtərəfli görüşün nəticəsi olaraq, Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh müqaviləsi üzrə danışıqların uğurla davam etdirilməsi və bununla əlaqədar işçi qrupun fəaliyyəti

başlaması xüsusi diqqət çəkir.

Hazırda Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri ölkəmizin Vətən müharibəsində parlaq qələbə nəticəsində işğaldan azad edilən ərazilərinin respublikanın ümumi iqtisadiyyatına reinteqrasiyasına, yeni beynəlxalq və regional nəqliyyat-logistika dəhlizlərinin imkanlarından faydalanmasına nail olmaqdır. Bu isə yaxın gələcəkdə regionda təhlükəsizliyin, sabitliyin, rifahın və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın formalaşmasını, eləcə də Cənubi Qafqazın lider dövləti olan Azərbaycanın bölgə iqtisadiyyatının ümumi arxitekturasının müəyyənləşdirilməsini reallaşdırmaq deməkdir.

Bütün bunlar Azərbaycanın dünyaya nə qədər sülhsevər bir ölkə olduğu bir daha nümayiş etdirir. Beləliklə, Azərbaycan bölgədə davamlı sülh və sabitliyin yaranması üçün təkə təşəbbüslə çıxış etmir, eyni zamanda, bu məsələdə öz əməli töhfəsini verir. Respublikamız hazırda da bu istiqamətdə real addımlar atır və bölgənin yeni əməkdaşlıq formatının yaradılması məqsədilə infrastruktur layihələrinin icrasını sürətləndirir.

Vaqif BAYRAMOV,
“Xalq qəzeti”